

POLİTİKA VE ÖTESİ

MEHMED KEMAL

Bu duruma kim getirdi?..

Fenerbahçe üstüne bir kitap yazan Dr. Müfit Erdal'a göre, buranın ilk Türkçe adı 'Fenerbahçesi' imiş. Rumlar 'Feneraki' derlermiş. Bu adın verilmesi, burada bulunan bir fenerden ötürü imiş. Acaba bu fener nerededir, yeri belli mi, yerinde duruyor mu?

Ankara'da cumhuriyetten bu yana devlet başkanlarının oturduğu Çankaya'nın adı da aslında 'Çan Kayası' imiş. Eskiler derler, burada bir Ermeni ayazması mı, kilisesi ne varmış. Belli saat ve günlerde bir çan çalar dururmuş. Bundan ötürü de kentte oturanlar buraya 'Çan Kayası' derlermiş. Çan Kayası dilde törpülüne törpülüne 'Çankaya' olmuş.

Atatürk, Çankaya'da oturmadan önce ilkin Keçiören yolu üstündeki 'Tarım Okulu'nda oturmuş. Vali, konuklara burayı hazırlatmış. Odalara birer, ikişer dağılmışlar. Her odanın kapısı üstüne orada oturacakların adı yazılı imiş.

Atatürk Tarım Okulu'nda epeyce kalmış. Ancak daha sonra İstasyon'daki banyolu bir lojmanda oturmuş. Bir süre de Etlik bağlarındaki tahta Etlik Palas'ta. Bu konak bir süre sonra yanmış. Çankaya'ya gelişi çok sonradır.

Ankara başkent olduktan sonra kendine özgü bir düzeni vardır ülkenin. Hiçbir zaman İstanbul'a benzemez. Meclisi ile hükümeti ve bakanları ile bambaşka bir görünümüdür. Çankaya hem tepe olarak hem yetki olarak her şeye egemendir. Hatta Çankaya'da oturan için şairler 'Çankaya'nın şanlı Kartalı' diye övgüler düzerler. Bu övgüler yakışır da...

Yeni bir devlet kurulmuştur. Devletin kendine göre ilkeleri vardır. Hemen her gün bir devrim olur. Kılık, kıyafet değişir. Yazı tazelenir. Takvim yenilenir. Arşının yerini metre, okkanın yerini kilo ve litre alır. Okullar kızılı, erkekli olur. Medreseler kapanır. Her gün bir yeni gündür.

Anımsarım görkemli cumhuriyet baloları yapılırdı. Bunlar göstermelik olsun diye değil, birer uygarlık simgesi olsun diye yapılırdı.

Devlet bir yolsuzluk aracı değildi. Aferizm, ihale vurgunları, müteahhitlik alavere dalavereleri duyulmazdı. Bir topçu İhsan Bey olayı olmuştu. Dönemin Bahriye Bakanı bir çırpıda Cebeci'deki hapisaneyi boylayıvermişti. Atatürk de, ondan sonra gelen İsmet Paşa da her yolsuzluk söylentisinin üstüne yürümüşlerdi.

Bugün soranlar çıkıyor:

"Bu ülkeye ne oldu?"

Kınıyorlar:

"Türkiye'yi bu hale kim getirdi?"

Elbette bütün bunlar bir günde, bir gecede olmadı. Isındıra ısındıra, alıştıra alıştıra yaptılar. 1946'da çok partili düzene geçtiğimizde bir de baktık ki 1950'de iktidar değişiverdi. Halk Partisi'nin bir gecede iktidardan düşeceğini, yerine yeni bir partinin geleceğini önceleri söyleseydiniz kimse inanmazdı. İktidar değişmişti, bu da verilen oylarla olmuştu. Oylar iktidar olmak için önemliydi ya her şey oyların peşine takılıyordu. Bana sorarsanız ülkenin benzi ilkin 'her mahallede bir milyoner olacak, her mahallede bir milyoner var' sözleri ile sarardı. Hiç kimse her mahallede bir milyoner türemesini ahlaksızlık olarak görmüyordu, tersine başarı sayıyordu.

Her mahallede birer milyoner türedi ya, ondan sonra her mahallede bir ahlaksızın çıktığını da kimse yadırgamadı. Her mahallede bir milyoner var ya!.. Artık herkes milyoner olmayı hayal etti.

Her mahallede bir milyoner, bir süre sonra enflasyon rakamları kabardıkça, 'büyük rakamları söylemeye alışacaksınız' denmeye dönüştü. Artık önce milyarlar, sonra da trilyonlar söylenmeye başlandı. Bundan sonra böyle rakamları 'telaffuz etmeye alışacaksınız' deniyordu. Böyle rakamları yazamasak bile söylüyorduk. Bana sorarsanız, ben hâlâ trilyon nasıl yazılır bilmem. Öğrenmek de istemem, ne işime yarayacak ki!..

Her mahallede bir milyoner ... Şimdi bırakın mahalleyi, her evde birkaç milyoner var. Eğer işinizi iyi uydurmuşsanız, cebinizde birkaç milyon var.

"Türkiye'yi bu hale kim getirdi?"

"Türkiye'yi bu hale her mahallede bir milyoner getirdi. Bir daha da düzelmüyor artık."

Türkiye'ye...

Kişisel Arşivlerde İstanbul Belleği
Taha Toros Arşivi

* 0 0 1 5 0 1 6 6 2 0 0 6 *